

ההומור במבעים של גנאי בימי הביניים – טדרוס אבולעאפיה והשר דוד בן שושן

שירה שורצמן-מציאל*

תקציר

בדיחות הדעת היא מאפיין בולט בשירתו של טדרוס אבולעאפיה, משורר בן המאה ה-13 מספרד הנוצרית. עניינו של מאמר זה הוא התחקות אחר יסודות הומוריסטיים העולים במבעים של גנאי בהתכתבות בין המשורר טדרוס אבולעאפיה לבין השר בעל המעמד – דוד בן שושן. המבעים הנדונים הם ארסיים, אך משולבים בהם גם יסודות הומוריסטיים רכים, המקנים תחושה קלילה ומקהים את פוגענותם. הטענה המרכזית היא כי המעטפת ההיתולית יש לה משמעות עבור המשורר במציאות חייו. הכפילות של הצחוק לצד הגנאי משקפים את אי-היציבות בחייו של אבולעאפיה ומלמדים על ההתמודדות המורכבת שלו עם המכובדים בדורו. הצחוק מטשטש את הארסיות, מווסת אותה במידת מה, ומאפשר לשמר את מערכת היחסים עם בעל המעמד, אך בה בעת, הוא כלי של התנגדות והתרסה.

* שירה שורצמן-מציאל, דוקטורנטית במחלקה לספרות עברית, אוניברסיטת בן גוריון בנגב
Shira.maziel@gmail.com